

DOCUMENTACIÓ DE BARCELONA EN L'ARXIU DIOCESÀ DE SOLSONA

ANTONI BACH I RIU, PVRE.

Molta documentació que tenim en els arxius de Catalunya ens palesa la gestació conjunta del nostre país. Les persones i famílies es movien, sobretot la gent de negocis i els eclesiàstics. Els patrimonis dels comtes, dels monestirs i altres nobles no es reduïen sempre al seu entorn territorial, perquè no solament disposaven de bens immobles a llocs que no eren de la seva jurisdicció, sinó que també s'interferien les jurisdiccions; així s'esdevenia que el bisbe de Barcelona tenia jurisdicció sobre unes esglésies parroquials, on la major part dels veïns eren vassalls del paborde o abat de Solsona.

Aquests fets queden demostrats en la publicació que vaig fer.¹ Alguns documents que ara he resumit han estat trobats després d'aquesta publicació. Des de finals del segle XII, Santa Maria de Solsona tingué béns immobles a dins i a d'altres llocs de l'antic comtat de Barcelona; algun clergue de Cornellà i altres joves de Martorell i de Viladecans entraren a la canònica augustiniana de Solsona; encara en el terme de Riner hi ha la casa Viladecans, que era d'un canonge del segle XIII que portava aquest patronímic. Les famílies d'aquests personatges dotaven els fills amb béns immobles, terres o cases que posseïen en el seu lloc d'origen, i això creava documentació.

1. *Col·lecció diplomàtica del monestir de Santa Maria de Solsona: el Penedès i altres llocs del comtat de Barcelona*. A. Bach. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona, 1987.

Molts dels béns immobles que posseïa l'església de Solsona foren donatius dels cavallers de les nostres comarques que col·laboraren a l'ocupació de la terra baixa, com Vilanova, agregat a la Geltrú.

Altres documents buidats aquí procedien de mercaders del Solsonès o de Cardona i de la mateixa casa comtal d'aquesta vila, que residien a Barcelona: els Llobera, els Junyent, en el segle xv; més endavant, aquests mateixos, que tenien vaixells i mercadejaven entre Barcelona i el nord d'Europa: els Aguilar, els Josa, els Bals, els Calders, alguns d'ells eren patrons de beneficis eclesiàstics de Barcelona i de Solsona.

Des de la meitat del segle XV els membres de la família comtal de Cardona s'introduïren en moltes abadies i bisbats de Catalunya, fet que apareix també en aquesta documentació.

Una part important de la documentació presentada en aquest treball són els pergamins i manuscrits que ingressaren al nostre arxiu procedents del monestir augustinia de Roca-rossa i el seu priorat de Sant Pere de Clarà. Quan em vaig adonar de l'existència d'aquests pergamins i els altres de Barcelona, els vaig separar dels pergamins del fons capitular i els vaig posar en carpetes o camises, que porten el títol de Roca-rossa o de Barcelona; la majoria d'aquests darrers ja foren publicats el 1987 en la meua obra citada.

Aquesta documentació de Roca-rossa i Clarà s'ingressà a l'arxiu capitular de Solsona, després de la supressió de les canòniques augustinianes, amb la butlla pontificia del primer d'agost de 1592, quan es creà la nova diòcesi de Solsona i l'església de Santa Maria fou convertida en catedral, amb altra butlla de Climent VIII del primer d'agost de 1593. El Capítol de Solsona fou dotat amb els béns del priorat de Clarà, com també els de Roca-rossa; en el nostre arxiu es conserva el Cartoral, que J.M. Pons i Gurí transcrivé i comentà.²

Faig aquí la regesta dels pergamins i altres documents d'aquest fons augustinia, que no s'havia publicat; altres documents o pergamins que es publiquen ara, són els que han anat apareixent des de la publicació de la Col·lecció diplomàtica.

Segons algun inventari de documents de Roca-rossa, es pot veure que molts documents s'han perdut del tot o s'han esgarriat.

J. M. Pons, en l'obra citada, en transcriu uns quants, que no estan a l'Arxiu Diocesà de Solsona.

2. El Cartoral de Santa Maria de Roca Rossa. Fundació Noguera. Barcelona, 1984.

REFERÈNCIES DOCUMENTALS

ROCA-ROSSA

22 febrer 1115

Guilla i el seu fill Carbonell cedeixen a Ademar i muller Guilla i als seus fills i filles el mas que tenen al Vilar, del comtat de Girona, tocant a l'alou de Sant Pere de Galligants; l'arrendatari donarà de moment 4 sous, i cada any la meitat de les glans dels roures, una mitgera de civada, un parell de gallines, dues fogasses i una perna de 8 diners.

Signen Guilla i Carbonell.

Testimonis: Berenguer, Bernat, Adelgarda, Bernat Ramon i Bernat Arquinball
Pere Levita, escrivà

Perg. orig. 3631; 283 x 92 mm. Llatí

10 juliol 1179

Ponç des Pujols defineix a Arnau Guillem i a la seva descendència el clos anomenat Clos de Bonpar (sic), amb les cases que hi són edificades, corts, patis, eres, horts i els que tenen al Cap del Gorg. Abonarà el cens de les gallines del senyor Arnau Guillem, que ho reconeix i que també donarà el terç del camp del Pla de Falgars i la meitat de la feixa de les Recloses i altres rendes. Tot està al comtat de Girona a Sant Esteve de Falgars.

Signa Per des Pujols i Arnau Guillem.

Testimonis, Frandi (...) Pere d'Astalrich (sic). Pere Paucí des Pujols. Ramon Pere. Pere de Saval.

Bernat Levita (...) escrivà.

Perg. orig. 13; 275 x 76 mm. Llatí

26 novembre 1212

Pere Guatimos dona a Arsenda, que vol per muller, com a esponsalici, una honor i casa amb el seu terme i rendes; per tota la seva vida. Si Arsenda morís sense fills, els amics de Pere recobriran 300 sous, si ell també hagués mort. En aquest cas, que Arsenda faci el testament segons el costum de la pàtria... Els seus béns estan en els comtats de Girona i de Barcelona, a les parròquies de Sant Martí d'Arenys i a Sant Esteve del Palau.

Signa Pere de Guatimos i els testimonis, Pere de Sala, Guillem del Riu. Llorenç. Berenguer «fabro».

(...) de Guillem, levita hepdomadari, escrivà.

Arsenda viuda de Pere Guatimos. Transcripció del 10 de maig de 1229.

Signatures: Bernat de Gulunya, Bernat de Pellipari, Bernat de Castellar anomenat de Mesavall, sota l'església de Vallgorguina...

Bernat, clergue de Vallgorguina, signa amb el dibuix d'una mà; «hec manu fecit».

Perg. orig. 14 344 x 7 mm. Llatí.

Roca-rossa, 1 d'octubre 1288

Ermessenda i el seu fill Albert reconeixen que són vassalls del prior del monestir de Roca-rossa, Arnau Brossa, i li prometen fidelitat.

Testimonis: Pere Estornell, Guillem Estornell, (...)

Escrivà, F. de Baguto, heptodamari de Sant Pere de Pineda (Penede...) de Palafolls..

Perg. 3691: 170 x 95 mm. Molt esborrat. Còpia posterior en paper, incompleta. Vd. Pons, *El Cartoral de Roca Rossa*, p. 326

febrer de 1294

Guillema, muller de Guillem d'Abrera, defineix a Bernat, fill de Pere de Paganell, germà seu ja difunt, els drets paterns, que li devia.

Signen Guillema i Guillem.

Testimonis: Pere de Ruvirosa, Gombau del Pla i Bernat Forest.

Escrivà, Pere de Sant Antoni, en lloc de Pere d'Hostalric.

(Sant Genís de Palafolls) febrer de 1304

Guillema de Sant Pere, de Sant Genís de Palafolls, dona a Brunessenda, neboda seva, filla de Magna Segare, germana seva, de la parròquia de Tordera, amb vista al seu casament, dos-cents sous barcelonesos, roba, llit i una peça de terra als Pujols. Si Brunissenda morís sense fills, que aquests béns passin a l'hereu del Mas de Sant Pere, sota el domini del monestir i de l'abat de Sant Salvador de Breda.

Signa Guillema, i els testimonis F. Gotmar, Jaume Coll, Bernat de Sant Pere, P. Tavull, Berenguer Cruell i P. Roscell.

(Anagrama de) Bonanat de Perera (Piraria) prevere de Sant Genís de Palafolls.

Perg. orig. núm. 19; 270 x 225 mm.

(Hostalric) 20 setembre 1391

Pere Simó Planes i Bernat Joan venen a Pere Lopart de Verdolí i al discret Guillem Vidal, obrer de l'església parroquial de Tordera, administrador de la confraria de Santa Maria de Roca-rossa un censal de 10 11. i 10 sous de pensió anyal.

Signen Pere Simó i Bernat Joan, Francesc Ferrer, Joan Lobet, Pere Lobet i Pere Carpi, fiadors.

Testimonis: discret Dominic Roig (Rubei), prevere d'Hostalric, Bernat Roure de Falgars i Bernat Pla (o Plana).

Notari, Guillem de Banyuls.

Perg. orig. 3634; 437 x 435 mm. Llatí, quelcom mutilat.

2 novembre 1406

Jaume Colomer de Sant Andreu de Pomanyó, senyor útil del mas Colomer, confessa al venerable Guillem del Coll, prior del monestir de Roca-rossa, que és home propi, soliu, rústic i amansat del dit prior i successors. Margarida, que s'ha casat amb Jaume Colomer, que és persona lliure, com consta en document, per motiu del matrimoni és dona pròpia i soliu del mateix venerable prior de Roca-rossa.

Signen Jaume Colomer i Margarida. testimonis: Pere Pasqual, prevere d'Hostalric, Pere Roig, escrivà de Barcelona, que han presenciat el jurament i homenatge. Francesc Garriga, teixidor d'Hostalric, i Antoni Clordagot, oriünd de la parròquia de Grions.

Notari: Pere de Colomer.

Perg. orig. 3335; 284 x 237 mm. Llatí.

Hostalric, 28 febrer 1407

Concòrdia entre Guillem del Coll, prior de Roca-rossa, d'una part, i Bernat de Croanyes, sagristà, Francesc Montsant, cambrer i canonge, i Antoni Pedró, prevere, diaca del mateix monestir, sobre la porció que el prior ha de donar als canonges i altres obligacions de les dues parts; es féu sota l'autoritat de Pere del Bosch, batxiller en decrets i vicari general del Cardenal, administrador de la diòcesi de Girona. Fou comissari del Cardenal i amigable compositor Francesc Horri, prevere.

Signatura de Pere de Colomer, notari públic d'Hostalric per l'autoritat del noble senyor Bernat de Cabrera.

Perg. núm. 3634; 661 x 847 mm., i altra còpia contemporània i perg. de la mateixa mida.

Vd. J.M. Pons, op. cit. pp. 379 -389

Entre els manuscrits de Roca-rossa del nostre arxiu hi ha 4 volums i 5 lligalls de plects i fulls.

1. «Capbreu de les rendes del priorat de Rocarossa».

Índex redactat posteriorment, 6 ff. més 208 ff. núm. i alguns en blanc

Ms. 315 x 210 mm. Coberta de pergami encartonat.

2.- «Llevador de las Rendas y drets de Prior de Santa Maria». 1732

Índex per pobles i 298 ff. núm.

3. «Llevador de comptes. 1761 - 1771»

Ms. 478 fulls núm. 220 x 150 mm. Cob. de pell

Comptes de les rendes de censalistes d'arreu del país del priorat.

4. Còpia autèntica de las Rendas de Tordera/ fet en 1771".
Ms de 880 ff. núm. i alguns en blanc; 32 X 210 mm. Cob. de perg.

Lligall 1. «Borredor e Repertori dels acte y/ demés papers se troban en lo calaix del / Priorat de Rocarossa de la grant aula/ capitular notats ab esta letra».

Còpia de diversos documents des del segle XII. Tordera i altres.
Molts documents d'establiments i donacions.

Possessió del Priorat després de la mort del canonge Sebastià Saleta. 1632

Cartes en quartilles. 1610-1703; alguns del s. XVI.

Inventaris. «Repertori de tots los llibres i Papers ques troban en la caixa del Priorat de Rocarossa. 1668», plecs i folis. Altre plec de 1592.

Rebuts; folis i quart. del s. XVII i XVIII.

Llig. 2. «Copia cuiusdam censualis». (1511); plec en 8u. 21 fulls.
Registre d'actes (s. XVII).

«llevadors dels Censos dehuen prestar / als Molt Iltes. Srs. canonges de Solsona per/ lo Priorat de Roca rossa segons las confesions / del capbreu de Rafel Pons, notari de Granollers/». Plec en 8u. (s. XVIII).

Llig. 3. Actes de documents de presa de possessió (1632).
Inventaris (1573)...»Concòrdia entre lo Prior, Montserrat Gorgues i Joan Robrenyes, de Fransa» (1582)

Concòrdia entre el Capítol i el Rector d'Orsavinyà (1674).
Cartes (s. XV). 1640 -1649; 1655; 1670-1679
Doc. d'administració interior. Plets. Vendes (s.XVIII).
Rebuts (s. XVII-XVIII)

Llig.4. «Viscituds de les possessions del Priorat» (s. XVII).
Butlla de Clement VIII (1603). Constitució de Gregori XV (1620).
Notes sobre capbreuació (s. XVII-XVIII). Pobles; Pineda (1718).
Referent a diverses capbreuacions (s. XVIII-XIX)
Folis.

Llig. 5. Cartes d'arrendament (s. XVIII).
Cartes de Blanes i altres papers (s. XVIII-XIX).
Procés judicial; Tordera (1517-1705); quadern.
Documentació d'administració i comptes (s. XIX).
Folis i quartilles.

PRIORAT DE CLARÀ

manuscrits en paper

1-En la primera plana, on comença l'índex dels llocs i personatges, hi ha la següent llegenda: «Índice del capbreu nou del Priorat/ de sant pere de Clarà en poder del Dr./ Joseph Francisco Claramunt des del any/1763 fins el 1783».

Conté les declaracions o confessions dels posseïdors de béns del priorat, residents en diversos llocs, principalment a Argentona i Ôrrius; Mataró, Barcelona, Cabrera, Vilassar de Mar, el Masnou...

Volum en 8u. de 203 fulls numerats, més alguns no numerats. Enquadernat en pergami.

2-Restes de llevadors de comptes del s. XVIII, dels pobles del priorat, en octavilles...

Un «llevador antich de sant Vicent dels Ots y altres Llochs». de l'any 1480. Quadern de foli partit.

3. Cartes del canonge Camp, de Josep Cardona, rector de Premià de Mar; de Miquel Ballesana; Antoni Fornell de Cardedeu, Sebastià Sagués de Vilassar; Joan Font de Granollers, canonge; Jaume Jordana; Antoni Llastari, notari de Cardedeu; Joan Miquel Banius, notari de Vilassar. (XVIII).

Capbreu; papers volanders, de Sant Pere de Clarà, de Vilassar, d'Argentona... (XVI-XVII-XVIII)

Acta d'Arrendament (XVIII). Administració (XIX)

Acta de possessió del Priorat (1616)

4. Administració i correspondència. Octavilles i folis, sis quaderns en 8u. i alguns folis plegats. (XVII i XVIII).

«Capbreu de las rentas de Priorat de Sant/ Pere de Clarà, unit al Capítol de Solsona, des de 1765 fins al de 1770, Inclusive».

Documents i diversos dels llocs de Tordera, Roca-rossa, Sant Pere de Clarà, Argentona, Granollers... (XVII-XVIII i pocs del XIX).

Plec cosit i altres folis..

COMTAT O BISBAT DE BARCELONA

Barcelona, 13 març 1.335

Pere de Graduli, fill de Benanci Messeguer, de la parròquia de sant Ciscle de Feixes, estableix en emfiteusi a Bernat Sabadell de Sant Andreu del Palomar i als seus per sempre, sobre una terra erma, que té pel rector de dita parròquia. Se'n paga un cens de dos sous anyals per Nadal; a més pagarà l'emfiteuta dotze diners per Santa Maria de març; no tindrà altre senyor que el rector d'aquesta església; si aquest vol alienar el tros de terra, deixarà 30 dies de fatiga. El donant pagarà dos sous del cens anyal, i ha rebut d'entrada 8 sous per l'establiment.

Signa Pere de Gradulí i els testimonis Simó del Prat, mercader, i Jaume Farell, corredor d'honors, de Barcelona.

Signen també Guerau Ferrer, rector de sant Ciscle de Feixes, i els testimonis Guillem Regal i Bernat Ramis, ciutadans de Barcelona.

(Anagrama de) Bartomeu March, notari de Barcelona.

Perg. orig. num (1335). Llatí.

19 juny 1340

Procés judicial entre el prepòsit i els seus procuradors de l'església de Santa Maria de Solsona, d'una part, i el venerable Guillem de Bellvis, senyor del castell de La Vit i Eimerigó el seu fill, sobre la jurisdicció tant civil com criminal i els serveis que els han de fer els vassalls del prepòsit per l'alou que té l'església de Solsona a Sta. Maria del Pla. Han acceptat les condicions que els ha imposat el jurista de Vilafranca, Bernat Llaurador. La jurisdicció, que no sigui reial, és de Guillem de Bellvis, però el prepòsit pot fer establiments i els judicis que això comporti.

Signen els dos pledejants i els testimonis Berenguer de Castellolí, cavaller, Jaume de Vilabernat, precentor de l'església de Solsona, Maymó de Castellolí, donzell.

Notari Arnau d'Argençola, escrivà de Vilafranca.

Perg. 3747; 747 x 545 mm. Llatí.

Barcelona, 13 novembre 1399

Dalmau del Palau, donzell, del terme de Sant Vicenç de Cervelló, i Maria sa muller fa àpoca a la senyora Elissenda, vidua de Mateu Perera, ciutadà de Barcelona, de vint-i-cinc lliures d'un censal venut, o censal mort, de 40 sous i 8 diners de cens anyal.

Testimonis, Antoni Plana, prevere, Pasqual de Peralta i Guillem Deulofeu, escrivà de Barcelona.

Signatura d'Arnau Illa, notari, per manament de l'honorable regent de la vegueria de Barcelona.

Perg. orig. num. 1941; 242 x 224 mm. Llatí.

Barcelona, 12 agost 1409

Maria, muller de Dalmau de Sant Dionés, doctor en lleis, habitant de Barcelona, com a procuradora del seu marit, ven a Arnau Gavarra, ciutadà de Barcelona i habitant a Sta. Maria de Cornellà, un esclau captiu, de seu marit, negre den art de barques, anomenat Joan, de família de sarraïns de 16 anys d'edat, pel preu de 57 lliures.

Signa Maria, i els testimonis Narcís de sant Dionís, prevere, llicenciat en lleis, Francesc Torrents, de la parròquia de Cornellà, Ramon Bertran, donzell i Francesc Tries, especier ciutadà de Barcelona.

Barcelona, 13 juny 1410

Lletres Apostòliques del papa Benet XIII, amb les quals concedeix a l'abadessa del monestir de Valldonzella l'església parroquial de Santa Creu d'Olorda amb el dret de patronat de la provisió del capellà, i de les seves rendes per a poder fer la porció convenient al vicari que en tingui cura.

Datum Barchinine, idus junii, pontificatus nostri anno sextodecimo.

Perg. orig. 488 x 286 mm.

Barcelona, 28 març 1413

Bernat de Sant Amanci, procurador de Joan Boyls de Boixadors, per raó de la venda feta per Guerau de Riucanals, quondam, ha rebut les pensions d'un censal mort de 2000 sous.

Signa Guinard de Sant Amanç, i els testimonis Joan de Monbrú, clergue. Bernat de Sant Amanç, Joan Romeu, Joan Mercadal escrivà ciutadà de Barcelona.

Notari, Bernat Nadal.

Perg. 2174; 303 x 259 mm.

Barcelona 14 febrer 1418

Reunits a la casa de la ciutat, en presència del notari, Bernat d'Esplugues, pel pregoner, Bernat Cadireta, en consell general, els honorables Ramon del Pla, Guillem Pere Buçot, doctor en lleis, Galceran Dusay, Francesc de Camós i Guillem de Vilaseca, i molts jurats i prohoms; recordant els decrets del rei Pere tercer i del rei Joan de bona memòria, presenten un pergami amb segell del rei Joan, del 5 de febrer de 1390, escrit en Llatí i català, amb el qual concedí a la Universitat de Barcelona el permís de vendre censals i violari per a subvenir a diverses necessitats comunes i que el Consell de Cent pot acudir a la taula de canvi.

Perg. retallat, 2158; 457 x 320 mm. Llatí i català.

Barcelona, 27 octubre 1424

Antoni Cases ven al venerable Francesc Ça Sala, fill del doctor en lleis Francesc Ça Sala, ciutadans de Barcelona, un censal de 400 sous que abonarà cada any el 28 d'octubre. Posa com a garantia i en fa hipoteca del cens de 440 sous, que havia comprat a l'abat de Ripoll, Dalmau, a Ramon Ça Garriga, a Joan Ros, ciutadà de Barcelona, diputats del General de Catalunya.

Signa ell i sa muller Eulàlia.

Perg. 1942; 635 x 730 mm. i 1942 b, 342 x 258 mm. dos pergamins cosits; el 1942 b és l'època de les 400 lliures pagades.

16 febrer s. XV (1424...)

Venda d'un censal. Personatges, Joan Cases de Mallorca, Arnau de Millars, notari de Barcelona, Joan Cifré, ciutadà de Mallorca, Climent Font de Vilanova de Cibel(les).

Notari, Bernat Nadal, de Barcelona.

Tros de pergami, 1947; 217 x 316 mm.

Barcelona, 8 agost 1438

Miquel Bosser, mercader de Barcelona, confessa a Jaume Massana, mercader de la mateixa ciutat, segons el precepte registrat en la cúria dels honorables Cònsols de Mar de Barcelona, que Joan Rayon de la taula de canvi, canviador de mone-da, li ha donat 88 lliures i 19 sous, del deute de 380 lliures, que segons sentència havia d'abonar en Joan de Llobera, mercader de Solsona, del qual en Massana era fiador.

Signa Miquel Bosser i els testimonis Arnau Borrells, corredor d'orella, Antoni Vilanova, escrivà, i Pere Bastat, escrivà, habitants de Barcelona.

Notari, Bernat Pi, de Barcelona.

Perg. 2280; 465 x 276 mm.

Barcelona, 1 febrer 1440

Gispert de Relat, àlies de Guimerà, donzell, domiciliat a Barcelona, nomena pro-curadora seva sa muller Margarida per tots els seus negocis i per fer tota classe d'actes.

Testimonis, Miquel Ferrer, Joan Roig, que conviuen amb el dit Gispert, i Miquel Ferrer escriptor de Barcelona.

Signatura de Joan Franch, notari reial de Barcelona.

Perg. orig. num. 1994; 582 x 380 mm.

Martorell, 10 gener 1443

Joana, muller de Gaspar Lleó (Leonis), notari de Martorell, deixa en arrendament a Antoni Soquerrat una peça de terra del mas d'en Rossell, de la parròquia de Sta. Maria de Martorell i que pertany al monestir de Sta. Maria de Solsona i al seu abat; està situada en el Torrent del Llop; pagarà 5 sous cada any.

Signen els dos i els testimonis, Guillem Nabot i Pere Çafont, de Martorell.

Notari, Gaspar Lleó, de Martorell

Perg. 3560; 480 x 304 mm.

Barcelona, 23 juny 1444

Davant del notari Bernat Sastre i els testimonis, Pere Cirera mercader i ciutadà de Barcelona, ha escollit per a la seva mercaderia la galera anomenada de Sta. Maria i de St. Antolí, de la qual, després de Déu, és capità l'honorable Pere de Preixana; promet als cònsols de mar que complirà amb unes capitulacions, que estan escrites en català a continuació.

Notari, Bernat Sastre.

Perg. 2300; 326 x 260 mm.

Barcelona, 2 (...) 1467

Bernat Bonpàs, sabater de Granollers, deixa a Antoni Flaquer, sabater de Barcelona, el seu fill Francesc Bonpàs de 13 anys i tres anys continuats; estarà al seu servei i li ensenyarà l'ofici de sabater, el proveirà de menjar i vestit i en tindrà cura.

Testimonis, Antoni Vilanova, paraire de llana, i Joan Trull, ciutadans de Barcelona.

Notari, Francesc Romeu, ciutadà de Barcelona.

Perg. 1929; 390 x 267 mm.

Barcelona, 27 gener 1478

Nicolau Visatrosa, mercader i claver de la ciutat de Barcelona, procurador i síndic del consell de prohoms de la ciutat. Tenint en compte els privilegis del rei Pere tercer i del rei Joan d'alta recordança per a poder vendre censals i violaris; atenent que la taula de canvi de la ciutat està carregada i no pot respondre als creditors; atenent que el Consell de Cent, que havia permès vendre censos al preu de 16000 per 1000 de pensió, ha aconseguit reduir-los al preu de 20.000 per mil; atenent a altres privilegis del príncep Joan, primogènit d'Aragó i lloctinent del rei; atenent als creditors i a la situació de la taula de canvi, s'aproven unes capitulacions, que vénen a continuació, en català, i s'acorden que Nicolau Viastrosa vengui un censal de 120 lliures a raó de 20.000 sous per mil de pensió a Pere Joan de Llobera canonge de Tortosa i vicari del bisbe d'Urgell.

Signen els testimonis Gaspar Capó, notari, i Pere Antoni Blanch, corredor, ciutadà de Barcelona.

Notari, Joan Navarro de Barcelona. Llatí i català.

Perg. 1945; 657 x 608 mm.

Barcelona, 2 setembre 1493

Joan de Perarnau, botiguer de Barcelona, representant del clergue Francesc Ballerà, beneficiat, titulat de Sant Joan, de l'església de Santa Maria de Solsona, ha rebut d'Antoni Joan Vilella, claver de la dita vila, 25 lliures i del venerable Joan Travesset, per a Francesc Ballerà.

Signa ell i els testimonis, el discret Rafel Perxana, prevere i beneficiat de la Seu (de Barcelona) i Martí Joan, escrivà de Barcelona.

Notari, Miquel Fortuny de Barcelona.

Perg. 3362; 206 x 104 mm.

Barcelona, 2 maig 1503

Ferran Rabassa, donzell, del regne de Portugal, ara resident a Barcelona, fill d'Alfons Ladrigues (Rodrigues?) Rabassa, donzell, domiciliat a Portugal i Eleonor Peris sa muller, difunts, fa testament; posa marmessors a Joan Escolà prevere familiar del duc de Cardona, i () Estanel, mestre de les sagrades pàgines. Vol ésser enterrat en el monestir dels Predicadors de Barcelona. Fa hereu el seu fill natural, Pere Rabassa, i li mana que es quede al servei del duc de Cardona.

Indica que aquestes disposicions i altres estan exposades més llargament en un altre document.

Testimonis, Pere Dausà, prevere, i Bernat Carbonell, bracer, habitant de Barcelona.

Jaume Fluvià, notari reial. Llatí

Perg. 3466; 420 x 275 mm.

Barcelona, 21 agost 1510

Joan Julià Morell, mercader, ciutadà de Barcelona, tenint la representació de la seva muller, Na Joana, abans casada amb Joan Perarnau, també mercader de Barcelona, patró del benefici de Sant Joan de l'església de Solsona, reconeix que ha rebut els cònsols d'aquesta vila les 75 lliures per a dit benefici.

Signa ell i els testimonis Magnífic Francesc Maymó, cavaller, i el discret Pere Corder, notari de Barcelona.

Escrivà, Bartomeu Torrent, notari de Barcelona.

Perg. 4492; 222 x 238 mm. Llatí.

Barcelona, 11 gener 1517

Lluís de Montsuar, canonge de Lleida, transmet un breu apostòlic del papa Lleó X, dirigit a Bernat Dusay, ciutadà de Barcelona, Vicenç Navarro, Tomàs Roca doctor en medicina, Guillem Armengol mercader, Antoni Joan Rocha, Joan Rossel, prevere de Lleida, Gabriel Oller, de la Tarraconense, Joan Peraire, canonge de Girona, Francesc Navarro, doctor en dret, Ramon Grialó (?), Antoni Sala, canonge

d'Urgell, Perot Mulner, Francesc Baquer, prevere, Antoni Veguer, doctor en dret, Ramon Camps, Pere Esteve, Berenguer Romeu, Antoni Garó, Bernat Punyet, Jaume Cardona, Joan Creixens, Pere Tàrrega, Joan Santacreu i Bartomeu Brocó, preveres de les diòcesis de Tarragona, d'Urgell, de Lleida i de Girona, com a patrona i tots junts solidàriament (in solidum), on els reconeix o concedeix la seva qualitat de procuradors per a tots els assumptes de l'administració dels seus capitols i beneficis, salva l'obediència canònica, i el dret de presentació dels beneficiats als arquebisbes, bisbes, abats, capitols i comunitats, amb potestat d'excomunicar i de recórrer al braç secular.

Testimonis, l'honorable Ponç Salamó, prevere de Barcelona, i Andreu Andreu, clergue de Lleida.

Joan Vilana, notari reial de Barcelona. Llatí

Perg. 4479; 260 x 263 mm.

Barcelona, 14 abril 1517

Llorenç de Borga (Borja), prevere de Saragossa, vicari general del bisbe de Barcelona, autoritza la permuta del benefici de St. Joan de l'Erm de Barcelona, amb la parròquia de Sta. Victòria de Feixes, de la mateixa diòcesi, i n'ha pres possessió el prevere Francesc de Monsonis. Estaven presents Antoni Granyena, prevere de l'església de St. Esteve de Palaudanes, diòcesi de Barcelona, i Jaume Lombart, mercader i ciutadà de Barcelona.

Perg. 4480; 298 x 183 mm. Llatí.

Barcelona, 19 agost 1527

Antoni Joan Fiella, canonge de Barcelona i vicari general «sede vacante». Bernadi Serra, prevere de la diòcesi d'Urgell, després d'estar vacant l'església parroquial de St. Pere de Castelló, ha estat presentat per a aquesta església per Pere de Cardona, viceregent del governador del principat de Catalunya, com a substitut de l'Excm. Sr. Lluís de Cardona, abat perpetu del monestir de Santa Maria de Solsona, diòcesi d'Urgell; que hi faci servei degut i que estigui sota l'obediència del bisbe de Barcelona.

Perg. 1946; 268 x 212 mm. Llatí.

Barcelona, 14 setembre 1556

Arcàngel Mercader i Guaster de Sant Miquel de Cuixà, diòcesi d'Elna, i Bernat Capeller de Santa Maria de Serrateix, diòcesi d'Urgell, abats o comendataris perpetus i canonges de l'església de Barcelona, comissaris i síndics, diputats pel sagrat concili terraconense a la ciutat de Montsó, diòcesi de Lleida, fa rebut a Jaume Torrent, prevere de Solsona, de la recaptació de les talles de 5 sous per lliura sobre les rendes dels beneficis, que puja a més de tres mil lliures, concedides per la Santa Seu al rei, que fou ingressada a la taula de canvi de Barcelona.

Testimonis, Pere Grau, prevere, i Gabriel Morell, mercader i Arcàngel Baltezar, notari.

Notari escrivà, Francesc Sunyer de Barcelona
A D S. Perg. 4685; 329 x 277 mm. en llatí

Barcelona 22 maig 1567

Bartomeu Canals, obrer, ciutadà de Barcelona, estableix en emfiteusi el venerable Joan Vila, pres [...] al Puig de Planes, diòcesi d'Urgell, en l'església parroquial de Santa Maria del Pi de Barcelona; benefici que accepta com a laica [persona, que consisteix] en una peça de i hort i una casa al carrer de Jonqueres, entre les cases que foren fetes pel Magnífic senyor Francesc de Gralla i Desplà, mestre racional de la casa del rei...

Signen Bartomeu Canals i Joan Vila

Testimonis, el venerable Rafel de Feixes, prevere beneficiat de l'església de Barcelona, i Antoni Carteles, escriptor de Barcelona.

A D S. Perg. 475i; 452 x 336, mutilat i deteriorat. Llatí.

Barcelona 25 abril 1585

Testament de Bernat, hostaler, ciutadà de Barcelona, fill de [...] Bals, forner de la vila de Solsona, bisbat d'Urgell, i d'Eleonor. Marmessors, Tomàs de Rabull, Perot Rabull i [...] Aynès ciutadans de Barcelona, gendre meu i Montserrat muller sua. Vol ésser sepultat a la Seu de Barcelona, vas o carner de la confraria de Sant Martí, dels sabaters de la present ciutat, de la qual és cofrere. Donatius per a misses i per a la confraria de la Concepció de la present ciutat, dues lliures i 10 sous. Llegat a la Doma pels treballs. tenia una casa a la Plaça de l'Oli. Per a fundació de misses a la confraria de la Sma. Trinitat, cinc lliures sobre la casa que té a Solsona, carrer del Forn; vint sous sobre altra casa situada al carrer del portal de Vandelort; vint sous sobre una vinya per d'altres llegats...

Testimonis, Esteve Aymerich, morraler, i Joan Amorós, ferrer, ciutadans de Barcelona.

Notari, Pere Rambla.

A D S. Perg. 4891; 465 x 445 mm. Protocol en llatí i el text en català.

A Solsona hi havia la Confraria de la Sma. Trinitat.

(Barcelona) 12 abril 1616

Bernat Bertrola, donzell, habitant de Barcelona, i Eugènia muller sua han rebut del noble Miquel Cleriana i Seva, notari, habitant de Barcelona, 4000 lliures barceloneses, que redimiran amb la pensió de 200 lliures cada any; diners portats a la taula de canvi pel rector de la comunitat de preveres; una part, sembla que va destinada al cavaller Joan Palau i a Elisabet Joana Bru.

A D S. Tros de pergami, 5035; 672 x 385 mm. Llatí.